

SWPBS conferentie 2019

Workshop

Jeugdhulpverlening integreren in de
SWPBS-school; meer welzijn voor
alle leerlingen

15 nov 2019

Mariette Haasen, Judith Slabbers

Agenda presentatie

- **Interconnecting Mental Health within a School-Wide System of PBIS**
- **NRO- langlopend onderzoek:** *Jeugdhulpverlening in de school. Samen praten en vooral samen doen.*

Welbevinden van de jeugd

Is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van :
Ouders, gezin/ familie, de school, de buurt, de jeugdhulpverlening.

Samenwerken aan Welbevinden

Wet Passend onderwijs en de jeugdwet roepen beiden op tot samenwerken tussen de werelden van het gezin, school en vrije tijd.

Gemeenten en Samenwerkingsverbanden zijn samen verantwoordelijk voor een geïntegreerd aanbod aan ondersteuning en hulp voor kinderen en hun ouders/gezinnen.

Actualiteit van de Jeugdhulpverlening

Wachttijden jeugdzorg zijn te lang

Jeugd-ggz De jeugdzorg werd gedecentraliseerd om snel hulp te bieden. Het effect blijkt tegengesteld.

✎ Ingmar Vriesema & Jeroen Wester © 17 mei 2017 ⌚ Leestijd 2 minuten

Jeugdhulp in Nederland

- 11,7 % van de jeugdigen (tot 18 jaar) in Nederland ontvangt jeugdhulp (CBS 2019)
- Er is een stijgende lijn van 10% van de jeugdigen in 2015 naar 11,7% in 2019.
- Jeughulp, is hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische- psychosociale en/of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere of opvoedingsproblemen van de ouders.

Actualiteit in het onderwijs

DENK
GROTER

Niet minder, maar juist méér kind... X +

trouw.nl/nieuws/niet-minder-maar-juist-meer-kinderen-gaan-naar-speciaal-onderwijs~b8b36890/?referer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

Trouw

f t in ✉

Niet minder, maar juist méér kinderen gaan naar speciaal onderwijs

<https://www.linkedin.com/shareArticle?mini=true&url=https://www.trouw.nl/s-b8b36890>

Windows taskbar: 16:35, 27-10-2019

Nederlands
Jeugdinstituut

Actueel

Kennis en databanken

Over het NJi

[Home](#) / [Kennis](#) / [Verbinding onderwijs en jeugdhulp](#) / [Praktijkvoorbeelden](#)

Deel deze pagina via:

Verbinding onderwijs
en jeugdhulp

Actueel

- › [Wet- en regelgeving](#)
- › [Passend en dekkend aanbod](#)

Verbinding onderwijs en jeugdhulp

Praktijkvoorbeelden verbinding onderwijs en jeugdhulp

Er zijn al veel organisaties die samenwerken voor een goede verbinding tussen onderwijs, jeugdhulp en wijkteams. We beschrijven hieronder enkele inspirerende praktijkvoorbeelden.

Interne zorgstructuur met centrale rol voor schoolmaatschappelijk werk - mbo

Hoe zorg je ervoor dat leerlingen op het mbo tijdig de zorg krijgen die ze nodig hebben? Het Summa College in

Hoe ziet het aanbod eruit in jouw onderwijscontext

- Welke interventies kent jouw onderwijsinstelling als het gaat om het samenwerken met Jeugdhulpverlening?
- Noteer deze interventies op een gekleurde memo:
 - Groen voor Tier I interventies
 - Geel voor Tier II interventies
 - Rood voor Tier III interventies
- Plak je memo's op de Piramide van afstemming
- Uitwisseling.

- Leraren ervaren veel handelingsverlegenheid bij externaliserende gedragsproblemen en willen meer handen in de klas.
- Overbelasting van speciale hulp (Tier III) zowel in onderwijs als in jeugdhulpverlening.
- Basisondersteuning Gedrag (Tier I interventies) worden op inhoud vrijblijvend ingevoerd.
- Er is een zeer geringe inzet van Jeugdhulpverlening in de Basisondersteuning
- Tier II interventies worden in het algemeen weinig ingezet en ook niet in samenwerking met Jeugdhulpverlening.
- Weinig onderzoek naar effect van interventies in specifieke onderwijssituaties door onderwijs zelf.
- Gewoonte inzet van bestaande interventies → geen beslissingen voor inzet op basis van resultaten .
- Internaliserende problemen nemen toe maar blijven vaak onzichtbaar in het onderwijs. (toename suïcide onder de jeugd en ook toenamen angstklachten)

Hoe anders?

**DENK
GROTER**

Traditioneel

- Individuele ondersteuning van leerlingen op afspraak
- Jeugdhulp en Onderwijs doen hun eigen interventies.

An interconnected System Framework

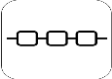
- Jeugdhulpverlening op alle Tiers van afstemming in het Onderwijs aanbieden.
- Welbevinden is “everyone’s job” . Jeugdhulpverlening in geïntegreerd plan.
- Data sturen de volgende stappen van interventies.

Samenwerken met jeugdhulpverlening aan wat?

- Organiseren van jeugdhulp in de school (Tier I, II en III)
- Thuiszitten voorkomen
- Leerlingen begeleiden naar een passende onderwijsplek
- Snellere interventies en kortere lijnen
- Vroegtijdig signaleren en **preventie (TIER I)**
- Regionale aanpak

(Oberon 2018)

Hoe ziet het samenwerken eruit?

• Schotten		15%
• Ketens		40%
• Netwerk		40%
• Integraal		5%

Bestuurlijk, Organisatie en uitvoering

Focus op Tier I

Onderwijs-zorg arrangementen

Reduceren van de intensiteit en complexiteit van bestaand probleemgedrag dat resistent is gebleken voor interventies uit onderstaande niveau's van afstemming

Aanvullende ondersteuning in kleine groepen

Bij leerlingen waar probleemgedrag wordt gesignaleerd of verwacht, wordt in een korte periode extra aandacht gegeven aan aan te leren vaardigheden, om een reductie van probleemgedrag te realiseren.

Basisondersteuning Gedrag

Universeel onderwijsaanbod mbt Gedrag voor alle leerlingen

Samenwerken waaraan?

Haasen 2020

Samenwerken in de dagelijkse
onderwijspraktijk met
jeugdhulpverlening aan de
basisondersteuning

Werken aan **preventie** = aanleren
voor alle leerlingen

*Jeugdhulpverlening in de
school.
Samen praten en vooral samen
doen.*

NRO onderzoeksproject

1 december 2018 – 30 november 2021

Mariette Haasen

Onderzoeksvraag

Op welke wijze kunnen professionals in onderwijs en jeugdhulpverlening samenwerken aan groepsgerichte, preventieve interventies die de het sociaal emotioneel leren van leerlingen bevorderen?

- **Gedeelde visie**
Dezelfde doelen voor ogen, besef van urgentie
- **Onderling vertrouwen**
Persoonlijk contact, inzicht in elkaars werkwijze, doen wat je zegt
- **Goede randvoorwaarden**
Tijd om samen te werken, korte lijnen, deskundigheid
- **Borging in beleid en bestuur**
Afspraken vastleggen, financiën helder, monitoring & evaluatie
- **Sturing op samenwerking**
Iemand moet sturen, casusregie goed beleggen

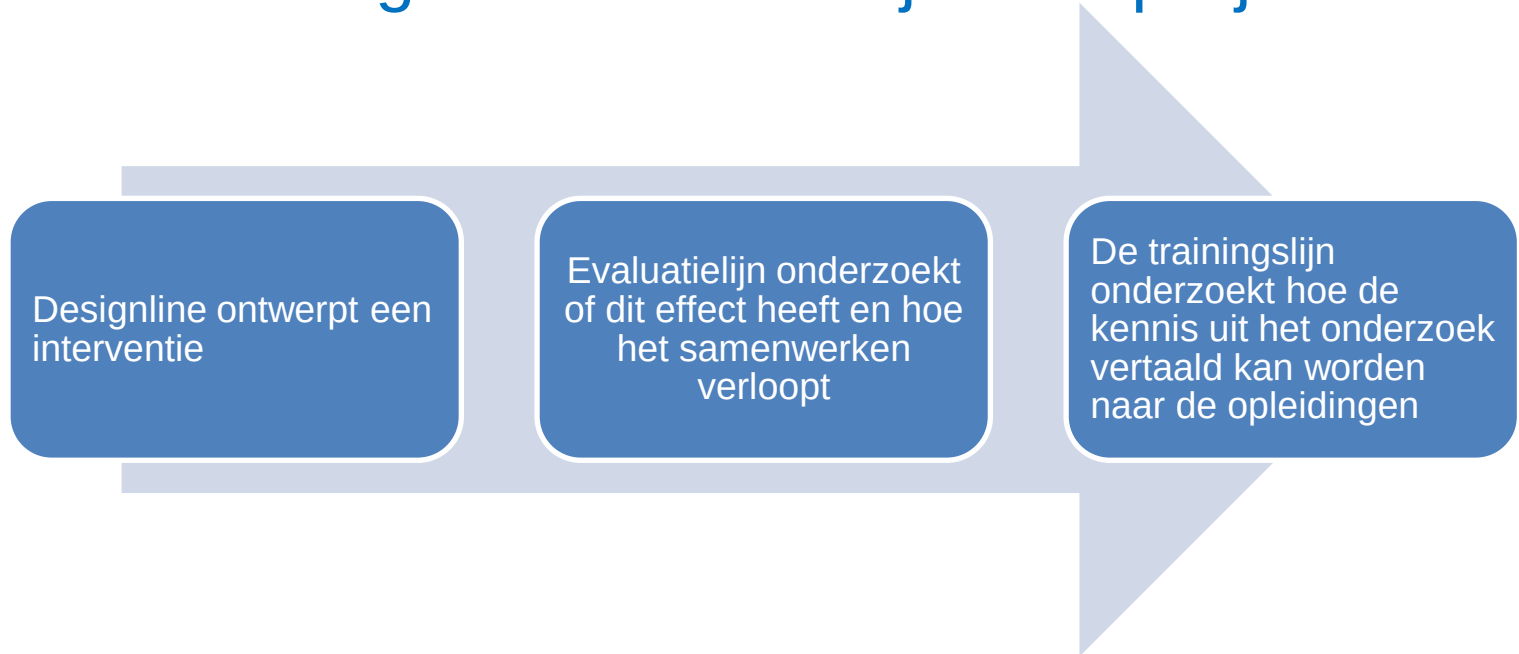
Vraagarticulatie >> kernwoorden voor het onderzoek

DENK
GROTER

- Samenwerken Onderwijs en Jeugdhulpverlening
- Gericht op gewone opgroeien en opvoeden/ Basisondersteuning Gedrag
- Gemeenschappelijke uitvoering in de school/ klas/ groep
- Gericht op alle leerlingen
- Betrekken van de leefwereld van de leerlingen oa ouders

Samenhang 3 onderzoekslijnen in project

Film wish

NATIONAAL REGIEORGAAN
ONDERWIJSONDERZOEK

Jongeren Service Punt

Opzet van de interventie

- Startbijeenkomst thema Respect:
- - maken van koppels docent-hulpverlener
- 1^e bijeenkomst:
- -wat betekent respect voor jou? Wat bedoelen we met respect?

7 tal bijeenkomsten met als einddoel het gezamenlijk opstellen van gedrags afspraken/ verwachtingen

Contactgegevens:

Mariette Haasen

m.haasen@fontys.nl